یادداشت

برداشت ایران و قطر از پارس جنوبی برابر شد

سعیده شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

● این هفته نیز مانند دو هفته گذشته بازار نفت با روزهای افزایشی کار خود را آغاز کرد اما از روز دوشنبه قیمت‌ها با کاهش مواجه شد. دلیل اصلی این امر آثار سیگنال‌های منفی به بازار ناشی از افزایش تولید نفت شیل در آمریکا بود.

۳ شاخص اصلی قیمت نفت

قیمت نفت «برنت دریال شمال» (Brent) در اواخر روز جمعه ۲۱ آوریل به ۵۲دلار و ۹۲ سنت رسید که نسبت به پایان هفته گذشته دودلار و ۹۷ سنت کاهش نشان می‌دهد. شاخص نفت «وست تگزاس اینترمدیت (wti) نیز در همین زمان ۵۰دلار و ۵۹ سنت معامله شد که نسبت به مدت مشابه هفته قبل، دودلار و ۵۹ سنت افت یافته است. همچنین بنا بر گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبد نفتی این سازمان (opec referonce basketpria) در روز پنجشنبه ۲۰ آوریل به ۵۰ دلار و ۴۸ سنت رسید که این رقم نسبت به روز مشابه هفته قبل، سه دلار و ۲۱ سنت کاهش یافته است. دلیل اصلی این کاهش، عدم اطمینان فعالان بازار نفت درخصوص توازن عرضه و تقاضا عنوان می‌شود.

پیش‌بینی‌های بازاری

مؤسسه سیتی گروپ آمریکا در گزارشی پیش‌بینی کرد در صورت تمدید توافق اوپک، قیمت نفت شاخص برنت به ۶۵ دلار در هر بشکه خواهد رسید. به گزارش فارس، اگرچه با افزایش قیمت نفت در چند ماه اخیر، تولید نفت شیل مجددا اقتصادی شده است اما اگر توافق اوپک برای شش ماه دیگر تمدید شود، قیمت نفت با رشد بیشتری مواجه می‌شود. در واقع افزایش تولید نفت شیل با کاهش تولید اوپک جبران خواهد شد. براساس گزارش این مؤسسه قیمت شاخص نفت آمریکا نیز به ۶۲ دلار در هر بشکه خواهد رسید.

چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت

میزان واردات نفت خام چین در ماه مارس سال جاری میلادی به ۹ میلیون و ۱۷۰ هزار بشکه رسید که این کشور را در صدر واردکنندگان قرار داده است.

ادامه در صفحه ۸

علی ربیعی:

دولت روحانی کم‌صدا اما پرکار بود

شرق: «متأسفانه وقتی هیاهو برپا می‌شود، اصالت‌ها دیده نمی‌شود. دولت یازدهم، دولت کم‌صدا اما پرکار بود که به آرامی اما با پیوستگی کار می‌کند». این را وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته است.علی ربیعی افزوده است: در چهار سال تعیین دستمزد تلاش شد افزایش نرخ دستمزد از نرخ تورم پیشی بگیرد و قدرت خرید کارگران و بازنشستگان بهبود یافت. در کشور به بازتعریف تفکر تأمین اجتماعی نیاز داریم؛ تصمیم‌های دشوار و اصلاحات ساختاری سخت در سایه تأمین اجتماعی گسترده قابل حصول است.به گزارش ایرنا، او در همایش «تأمین اجتماعی برنامه‌محور، پشتوانه اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال»، با یادآوری اینکه شکل‌گیری تأمین اجتماعی در دنیا الزامات متعددی را گذرانده است، گفت: کنش اجتماعی کارگران در جهان به شکل‌گیری نظام تأمین اجتماعی منجر شد به طوری که در دورانی، نظام سرمایه‌داری خشن در کشورهای غربی حاکم بود و کارگران محروم از نظام تأمین اجتماعی بودند. او با اشاره به فیلم عصر جدید با بازی چارلی چاپلین گفت: در آن فیلم به درستی نشان می‌داد که چگونه انسان به ابزار تبدیل می‌شود و حمایت اجتماعی از کارگران مشاهده نمی‌شد. به گفته ربیعی، نظام تأمین اجتماعی سازوکاری برای کمک به مردم است. تأمین اجتماعی اصلی‌ترین نهاد اجتماعی است که ذیل آن نظام رفاهی شکل می‌گیرد. برخی از جوامع عقب‌مانده فقط دارای دو طبقه غنی و فقیر هستند؛ در جوامع در حال گذار نظیر ایران سه طبقه غنی، فقیر و متوسط در جامعه حضور دارند. طبقات متوسط اجتماعی با بروز یک بیماری و هزینه‌های سرسام‌آور مترتب بر آن می‌توانند به طبقات فرودست جامعه تبدیل شوند.وی عنوان کرد: دولت یازدهم از ابتدای فعالیت خود نظام چندلایه را مورد بررسی قرار داد و به دنبال این تلاش‌ها اکنون توانسته‌ایم مستمری خانواده‌هایی را که تحت پوشش سازمان‌های حمایتی هستند تا ماهانه به ۴۶۵ هزار تومان افزایش دهیم. ربیعی افزود: با نظام رفاه ریسک زندگی کاهش می‌یابد. نظام تأمین اجتماعی کمک می‌کند کرامت طبقات محروم در جامعه حفظ شود. امروز همه ما به نظام رفاه اجتماعی نیاز داریم. در نظام رفاه اجتماعی جلوی چند ریسک را می‌گیریم.وی با مقایسه نظام تأمین اجتماعی در ایران و سنگاپور گفت: نظام تأمین اجتماعی قدمتی بیش از ۶۰ سال دارد درحالی‌که در کشور سنگاپور این قانون تازه است. در ایران ما بیمه بی‌کاری را در نظر می‌گیریم درحالی‌که در کشور سنگاپور به دلیل آنکه زمین کم است، بیمه مسکن در نظر گرفته می‌شود. در ایران نظام تأمین اجتماعی بازنشستگان، درمان و بیمه بی‌کاری به طور توأم پیگیری می‌شود.وزیر کار با تأکید بر آنکه می‌توانیم از طریق تأمین اجتماعی چند ریسک را پوشش دهیم، گفت: ما به تأمین اجتماعی به عنوان بنیادی‌ترین نهادی که بتواند گونه‌های مختلف ریسک را پاسخ دهد، نیاز داریم به طوری که بتوان به اقشار محروم به گونه‌ای کمک کرد که زندگی آنها در شرایط بهتری قرار گیرد.وی گفت: صندوق‌های حمایتی می‌توانند متعدد باشند اما خروجی‌های آنها باید منجر به بهبود زندگی مردم شود. از سازمان تأمین اجتماعی هم طبقات پایین جامعه باید بتوانند بهره‌مند شوند و هم طبقات بالای جامعه بدون دخالت دولت باید بهره‌مند شوند. وی تأکید کرد: نیاز به بازتعریف تأمین اجتماعی داریم. هنوز نقش تأمین اجتماعی در قوام و دوام جامعه به درستی شناخته نشده است. همچنین این نظام به درستی در کشور طراحی نشده است.ربیعی گفت: مردم با افزایش کارآمدی نظام تأمین اجتماعی می‌توانند بهتر از مزایای تأمین اجتماعی بهره‌مند شوند. باید خدمات تأمین اجتماعی را به مردم بهبود دهیم و با سیاست‌گذاری‌های صحیح نقش تأمین اجتماعی را در جامعه بزرگ‌تر کنیم.به گفته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تأمین اجتماعی باید با روح جامعه متناسب شود و تلاش کنیم در سال ۹۶ در حوزه تأمین اجتماعی به لحاظ عاطفی با خدمت‌گیرندگان با مهربانی بیشتری برخورد کنیم.وی با یادآوری اینکه سازمان تأمین اجتماعی بیش از همه سازمان‌ها با مردم سروکار دارد، گفت: این تعامل بیش از همه با کارفرمایان و سپس مستمری‌بگیران است.ربیعی یادآور شد: در ۳.۵ سال گذشته رویه‌ای که در تأمین اجتماعی در پیش گرفته شد، مبتنی بر عقلانیت بود. با برنامه‌ریزی تلاش کردیم سازمان را به سویی سوق دهیم که مردم فقیر نه‌تنها فقیرتر نشوند بلکه از آلام آنها بکاهیم. وی افزود: در اجرای طرح تحول سلامت فشار زیادی به سازمان تأمین اجتماعی آمد. تکان‌های سیاسی می‌تواند نظام رفاه را خدشه‌دار کند. ربیعی گفت: ایران نیاز به ۲۰ سال عقلانیت مداوم دارد و به تعبیر رهبر معظم انقلاب عقلانیت توأم با شجاعت. ما بیش از ۱۰ سال فرصت نداریم. دنیا فرصت‌ها را از ما می‌گیرد اگر شتاب نکنیم.

کنترل تورم ادامه می‌یابد

ولی‌اله سیف
رئیس کل بانک مرکزی

اقتصاد ایران در سال گذشته با موفقیت‌های قابل‌توجهی به لحاظ ثبات در بازار ارز، تداوم روند کاهشی نرخ تورم و دستیابی به نرخ تورم تک‌رقمی و حصول هم‌زمان رشد اقتصادی دورقمی در ۹ماهه سال ۱۳۹۵ همراه بوده که جملگی نشانه‌هایی امیدوارکننده از روند آتی تحولات اقتصاد ایران را به دست می‌دهند. علاوه بر تحولات مثبت یادشده، آخرین اطلاعات پردازش‌شده درخصوص رشد نقدینگی و عملکرد تسهیلات پرداختی در سال ۱۳۹۵ نیز تکمیل‌کننده موفقیت‌های مزبور است. براساس آخرین اطلاعات موجود، رشد نقدینگی در سال ۱۳۹۵ به رقم ۲۳.۲ درصد رسید که با توجه به کاهش معنی‌دار آن نسبت به رقم مشابه سال قبل (۳۰ درصد) و نیز پایین‌تربودن آن نسبت به روند بلندمدت رشد نقدینگی، اطمینان‌خاطر بیشتری را درخصوص کنترل نرخ تورم و صیانت از توفیقات حاصله دراین‌خصوص به دست می‌دهد. بی‌شک لحاظ داده‌های جدید درخصوص رشد اقتصادی و نیز عملکرد مناسب رشد نقدینگی در سال ۱۳۹۵ و سایر مؤلفه‌های اقتصادی، چشم‌انداز روشن‌تری از اقتصاد ایران را در مجامع بین‌المللی به نمایش گذاشته و جذابیت‌های اقتصادی کشور را برای سرمایه‌گذاران خارجی افزایش خواهد داد. از سوی دیگر و با وجود کاهش رشد نقدینگی، حجم تسهیلات پرداختی شبکه بانکی کشور در سال ۱۳۹۵ به رقم ۵۴۸۳ هزار میلیارد ریال بالغ شده که نسبت به رقم مشابه سال ۱۳۹۴ (۴۱۷۳.۲هزار میلیارد ریال) به میزان ۱۳۰۹.۸هزار میلیارد ریال (۳۱.۴ درصد) افزایش نشان می‌دهد. واضح است با وجود تنگنای مالی و مشکلات ساختاری در شبکه بانکی، این میزان تسهیلات پرداختی نشان از عزم و سهم بالای شبکه بانکی در تأمین مالی فعالیت‌های مختلف اقتصادی دارد که به‌عنوان یکی از شاخص‌های مهم عملکرد سیستم بانکی قابل طرح است. قطعا حصول به این موفقیت‌ها بدون حمایت‌های دولت و مجلس محترم شورای اسلامی و معاضدت مدیران و بدنه اجرائی بانک‌ها غیرممکن بوده است. مجموعه تحولات صورت‌گرفته درخصوص متغیرهای واقعی و اسمی اقتصاد در سال ۱۳۹۵، این پیام امیدوارکننده را تداعی می‌کند که اقتصاد کشور با موفقیت از رکود خارج شده و با توجه به غیرتورمی‌بودن این دستاورد، پویایی و سلامت در روند رشد اقتصادی کشور آغاز شده است. توفیقات حاصله در شرایطی به دست آمده که بسیاری از کشورها از جمله کشورهای منطقه با شرایط نامناسب اقتصادی روبه‌رو بوده و به تبع آن دستیابی به چنین موفقیت‌هایی در کشور از اهمیت بیشتری نسبت به شرایط عادی برخوردار است. متأسفانه باوجود توفیقات قابل توجه ذکرشده در مدیریت اقتصادی کشور، کماکان انتقادات مغرضانه و غیرکارشناسی که از جهت‌گیری‌های سیاسی نسبت به عملکرد دولت یازدهم ناشی شده و عمدتا با هدف تخریب دولت در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری صورت می‌گیرد، همچنان و با شدت بیشتر ادامه دارد. هرچند بانک مرکزی از انتقادات سالم، کارشناسی و دلسوزانه در کمک به بهبود شرایط اقتصادی کشور استقبال می‌کند، اما رویکردهای انتقادی مبتنی بر تخریب، نه‌تنها آثار مثبتی را به همراه ندارد، بلکه با انتشار و گسترش جو بدبینی، نتیجه‌ای جز ایجاد ناامیدی در آحاد مختلف جامعه به همراه نخواهد داشت. در این برهه زمانی و با توجه به نتایج و تحولات مثبت اقتصادی کشور، شایسته و بایسته است جناح‌های سیاسی با خروج از فضای تخریب، پتانسیل‌های اجتماعی و سیاسی جامعه را در جهت بهره‌برداری هرچه بهتر از فرصت‌ها و موفقیت‌های پیش‌آمده بسیج کنند تا از مسیر آن زمینه لازم برای حل‌وفصل مشکلات دیرینه و ساختاری اقتصاد کشور به‌ویژه رفع دغدغه مقام معظم رهبری درخصوص ایجاد فرصت‌های شغلی جدید برای جوانان فراهم آید.

منبع: کانال تلگرامی رئیس کل بانک مرکزی

اقتصاد سبز

زراعت در کشاورزی و نقش آن در اشتغال و ارزش‌افزوده

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● یکی از فعالیت‌های کشاورزی که در ایجاد ارزش افزوده و اشتغال اهمیت و سهم دارد زراعت و فعالیت‌های مرتبط به آن است. فعالیت‌های بخش زراعت مربوط به تولید محصولات زراعی است که شامل کاشت، داشت و برداشت می‌شود. این فعالیت‌ها به‌طور مستقیم باعث ایجاد ارزش‌افزوده و شغل می‌شوند.

در کنار آن مشاغل و فعالیت‌های غیرمستقیم بخش زراعت شامل صنایع فراوری و بازیافت، صنایع مرتبط با ساخت ماشین‌آلات و تولید نهاده‌ها، خدمات (مالی، بهداشتی و مراقبتی، مشاوره، حمل و نقل، زیرساخت‌ها مانند انبارداری و سردخانه و از این قبیل)، بازرگانی و تجارت (داخلی و خارجی)، توزیع‌کنندگان و فروشندگان بوده که در زنجیره عرضه هر محصول به فعالیت مشغول هستند. در این زنجیره هر بازیگری که به فعالیت می‌پردازد ایجاد شغل و ارزش‌افزوده می‌کند. مسلما کارایی، بهره‌وری و ایجاد درآمد و اشتغال این سیستم در عملکرد مناسب هر بازیگر زنجیره نهفته است.

زمانی این زنجیره شغل و درآمد پایدار ایجاد می‌شود که همه اجزا در درون زنجیره به خوبی تعریف شده، وظایف آن مشخص و قانون‌مدار بوده و سیستم نظارت و ارزیابی مستمر وجود داشته باشد.

در این زنجیره است که می‌توان فرصت‌های توسعه شغلی و درآمدی و توسعه فعالیت‌های اقتصادی را برآورد و برای آن برنامه‌ریزی کرد و راهبرد نوشت؛ برای نمونه در این زنجیره به چه فعالیت‌هایی نیاز است (با توجه با قابلیت‌های موجود و آمایش سرزمین) و چگونه می‌توان این فعالیت‌ها را به طور مؤثر و کارآمد و بر اساس اصول توسعه پایدار ایجاد کرده و توسعه داد. در بخش کشاورزی ایران نیز فعالیت‌های بخش زراعت نقش مهمی‌در ایجاد ارزش‌افزوده دارد...

ادامه در صفحه ۱۵